

CANTARE

OLV LEO RIJKAART

6 NOVEMBER 2021

20 UUR

SINT JAN GOUDA

HOLLANDSE MEESTERS

MET LEZINGEN OVER DE COMONISTEN
DOOR DÉsirÉE STAVERMAN

Welkom!

Hartelijk welkom bij ons concert Hollandse meesters. In een gedenkwaardig jaar als 2021 moet er natuurlijk aandacht zijn voor de belangrijkste componisten uit de Nederlandse geschiedenis: Alphons Diepenbrock, Jan Pieterszoon Sweelinck en Josquin des Prez stierven respectievelijk 100, 400 en 500 jaar geleden.

Hoe belangrijk en origineel deze componisten ook waren, het lijkt er toch op dat we ze wat vergeten zijn, uitgezonderd misschien een kleine schare kenners. Aan u om te beoordelen of ze wel wat meer waardering verdienen. We mogen u wel verklappen dat wij vinden van wel: ze hebben verrassend aantrekkelijke muziek gecomponeerd, die echt de moeite waard is om te zingen en om te beluisteren. Als bonus kijken we ook naar Constantijn Huygens, ook al zo'n Nederlandse componist uit het vergeethoekje.

Alle aanleiding dus om eens te luisteren naar de prachtige muziek van deze componisten. Om er des te meer van te kunnen genieten zal Désirée Staverman u inwijden in de achtergrond van deze componisten en van hun muziek.

We wensen u een luisterrijke en leerzame avond!

PROGRAMMA

Josquin des Prez (c1440 - 1521)

Désirée Staverman: Over Josquin

Cantare: Je ne me puis tenir d'aimer

Cantare: Nymphes nappés

Cantare: El Grillo

Cantare: Mille regretz

Constantijn Huygens (1596 – 1687)

Désirée Staverman: Over Huygens

Karolina Hartman: Uit 'Pathodia sacra et profana':

Caccia amorosa

Riposta dalla finestra

Jan Pieterszoon Sweelinck (1561 – 1621)

Désirée Staverman: Over Sweelinck

Cantare: Cantate Domino

Cantare: Psalm 23

Arjen Leistra: Orgelsolo; variaties over 'Mein junges Leben hat ein End'

Cantare: Psalm 96

Cantare: Psalm 137

Alphons Diepenbrock (1862 – 1921)

Désirée Staverman: Over Diepenbrock

Karolina Hartman: Ave Maria

Cantare: Chanson d'automne

Cantare: Wandrers Nachtlied

Karolina Hartman: En sourdine

Karolina Hartman: Écoutez la chanson bien douce

Cantare: Gleich zu Gleich

Uitgevoerd door:

Karolina Hartman, mezzosopraan

Arjen Leistra, orgel en piano

Désirée Staverman, musicoloog

Kamerkoor Cantare Gouda o.l.v. Leo Rijkaart

Uitvoerenden

De uit Noord-Zweden afkomstige mezzosopraan **Karolina Hartman** studeerde aanvankelijk piano bij David Kuyken in Utrecht. Na een ernstige blessure legde Karolina zich volledig toe op het zingen. Zij studeerde bij Henny Diemer en rondde haar masterstudie zang in 2007 zeer succesvol af. Zij volgde masterclasses bij o.a. Rudolf Jansen, Robert Holl, Jard van Nes en Olaf Bär. Het liedrepertoire ligt Karolina bijzonder na aan het hart. Zij vertolkt programma's waarin Zweedse liederen een belangrijke plaats innemen. Ook schreef ze over dit repertoire artikelen en programmatoelichtingen, waaruit haar affiniteit met het geschreven woord en de dichtkunst blijkt. Sinds 2007 is zij soliste bij de

Vereniging Vrienden van het Lied.

Karolina werkte als soliste samen met gerenommeerde ensembles in binnen- en buitenland, zoals de Nederlandse Bachvereniging o.l.v. Jos van Veldhoven, Residentie Bachensembles o.l.v. Jos Vermunt, Musica Poetica o.l.v. Jörn Boysen, Contasto Armonico o.l.v. Marco Vitale en het Alban Berg Ensemble. Zij was te horen in meerdere radio-opnames, o.a. in een project van de Nederlandse Bachvereniging met muziek van Johann Rosenmüller, in solocantates van Alessandro Scarlatti en i.v.m. het Festival Classique, in Faure's liederencyclus La chanson d'Eve en bij het Peter de Grote Festival in liederen van Stenhammar, Rangström en Nystroem. In 2018/19 was Karolina een van de solisten bij de productie De Blinden (Maeterlinck). Een veeleisend en fascinerend muziektheatervoorstelling van theater LOD met muziek van Jan Kuijken en onder regie van Josse de Pauw.

Nog een avontuurlijk project in dezelfde periode waren uitvoeringen van Philipp Glass iconische opera Einstein on the Beach. Een samenwerking van het Ictus ensemble, Collegium Vocale Gent, en met Suzanne Vega als spreker.

Als ensemblezanger werkt Karolina met Collegium Vocale Gent o.l.v. Philippe Herreweghe.

Tijdens de Corona-periode heeft Karolina haar diploma paraveterinair gehaald en kreeg zij werk bij De Graafschap Dierenartsen.

Arjen Leistra (Delft, 1973) ontving zijn eerste orgellessen van Christiaan Ingelse aan de Delftse Muziekschool.

Van 1990-1998 studeerde hij orgel en kerkmuziek respectievelijk aan de conservatoria in Rotterdam en Den Haag. Zijn docenten waren Arie Keijzer en Ben van Oosten (orgel DM en UM) en Marijke van Klaveren en Johann Th. Lemckert (kerkmuziek en improvisatie).

In 1996 werd Arjen 2e prijswinnaar van de "International Organcompetition" te Dublin

(Ierland).

Na zijn afstuderen in 1998 vervolgde hij voor een jaar zijn orgelstudie bij Marie-Claire Alain in Parijs.

Van 1996 tot eind 2009 was Arjen Leistra cantor-organist van de Hoflaankerk te Rotterdam-Kralingen. Sinds september 2008 is Arjen Leistra als organist verbonden aan de Grote Kerk in Schiedam. In deze kerk is hij ook dirigent van het koor Vocalis St.Jan, waarmee hij Bach-cantates uitvoert en ook in Evensongs zingt.

Als stadsorganist van Schiedam is hij verantwoordelijk voor het beheer en de bespeling van de historische orgels in het Stedelijk Museum en de Havenkerk. Zijn orgellesspraktijk telt vele leerlingen die les ontvangen in de Grote Kerk of Havenkerk.

Met organist-dirigent Bas van Houte (Liduinabasiliek Schiedam) werkt hij regelmatig samen in koorconcerten, cantatediensten, evensongs en Schiedam en omgeving. Daarnaast is hij een veelgevraagd koorbegeleider op zowel orgel, piano als drukwindharmonium en als continuo-speler op eigen kistorgel.

Arjen Leistra geeft orgelconcerten in heel Nederland en concerteerde ook in Engeland, Duitsland, Finland, Frankrijk, Italië en Slowakije. In november 2005 en februari 2008 maakte hij concerttournees naar de Verenigde Staten en gaf recitals in Florida, Georgia en South- en North Carolina.

Van zijn orgelspel verschenen de afgelopen jaren verschillende cd's.

Désirée Staverman is musicoloog. In haar artikelen en lezingen ligt de focus op Nederlandse muziekcultuur. Daarnaast is zij geïnteresseerd in de geschiedenis van de uitvoeringspraktijk. In het kader van haar promotieonderzoek onderzocht ze de toneelmuziek van Alphons Diepenbrock (als handelseditie verschenen bij de KVMN in 2012). Ook verzorgde zij verscheidene delen van de Donemus-editie van Diepenbrocks Complete Songs for Solo Voice and Piano en was zij co-editor van zijn Muziek bij Goethe's Faust.

Van 1988 tot 2020 was Désirée Staverman verbonden aan het Rotterdams Conservatorium – tegenwoordig Codarts. Naast docent muziek- en cultuurgeschiedenis was zij research coach in de Bachelor Muziek. Ook was zij vier jaar lang associate lector tijdens het lectoraat van choreograaf Jiří Kylián aan Codarts.

Désirée Staverman is al 35 jaar actief voor de Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis en sinds 2019 is zij voorzitter. (www.kvnm.nl)
In haar vrije tijd is zij actief als gambiste.

Leo Rijkaart studeerde koor- en orkestdirectie aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag bij Frans Moonen, Jan Boogaarts en Lucas Vis.

Leo's repertoire als koordirigent bevat alle stijlperiodes, met een voorkeur voor barok en romantiek.

De 2 pijlers in zijn muziekbestaan zijn onderwijs en koordirectie. Bijna 30 jaar was hij muziekdocent, koordirigent en docent kunstgeschiedenis bij de Haagse Vrije School. Daarnaast was hij vaak gastdocent bij Unisono. Nu is hij docent koordirectie aan de Hogeschool Bourdon in Gouda en docent ensemble-leiding en muziekgeschiedenis aan de Opleiding Docent Muziek van de Hogeschool Leiden.

Leo dirigeerde 25 jaar lang Toonkunst Gouda, nu leidt

hij Toonkunst Plus Gouda, kamerkoor Cantare en het Gouds Mannenvocaal.

Scratchdagen organiseert Leo bij zijn eigen instituut, maar hij heeft elders ook ervaring opgedaan, zoals bij de scratchdagen in Delft en Leiden. In 1998 dirigeerde Leo de 1e geënceneerde uitvoering van Bachs Matthäus Passion in Nederland.

Leo was vele jaren lid van de muziekcommissie van de Vereniging Toonkunst Nederland en is nu nog bestuurslid van de Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst. In 2004 richtte hij het Randstedelijk Zanginstituut op.

Het **Christelijk Vocaal Ensemble Cantare** is opgericht op 31 oktober 1981 en heeft zijn thuisbasis in Gouda. Het koor staat onder leiding van dirigent Leo Rijkaart. Cantare bestaat uit ongeveer 25 leden en heeft kwaliteit en plezier in het zingen hoog in het vaandel staan. Regelmatig wordt de Cantarebezetting uitgebreid met kundige projectleden. Met hoogstaande uitvoeringen heeft Cantare zich een eigen plaats in het Goudse muziekleven verworven. De meeste concerten vinden plaats in de prachtige St. Janskerk in Gouda.

Repertoire

Het koor onderscheidt zich met kwalitatief hoogstaande a capella uitvoeringen van componisten uit de Middeleeuwen tot eigentijdse muziek. Het koor zingt veel religieuze werken, maar van tijd tot tijd staat ook wereldlijke muziek op het programma. Ook grotere werken met orkestbegeleiding en solisten worden regelmatig in het programma opgenomen. Zo heeft Cantare de Johannes Passion, de Hohe Messe, de Matthäuspassion (a capella) van Schütz en de Mariavespers van Monteverdi uitgevoerd.

Engeland

De specialiteit van Cantare is Engelse koormuziek; in het bijzonder de muziek die geschreven is voor de koren in de Engelse kathedralen. In het kader hiervan is het traditie geworden om regelmatig een koorreis naar Engeland te maken. Cantare heeft al in vele Engelse kathedralen gezongen, zowel concerten als Evensongs. Cantare was onder andere te beluisteren in Gloucester, Hereford, Worcester, York, Ripon, Durham, Canterbury en Chichester. In de afgelopen jaren heeft Cantare in Canterbury en andere plaatsen het kathedraalkoor vervangen, zowel tijdens de Evensongs als tijdens kerkdiensten.

Repetities

Er wordt wekelijks gerepeteerd op vrijdagavond van 20.00 – 22.00 uur, in de Westerkerk, 1e E.J. Potgieterstraat 37 te Gouda. Het repetitietempo ligt hoog. Van de leden wordt verwacht dat ze zelfstandig de muziek instuderen, zodat in een vroeg stadium aan de muzikale afwerking kan worden gewerkt. Waar nodig wordt een studiezaterdag ingelast.

Ben je tenor, en wil je een bijdrage leveren en jezelf verder ontwikkelen, neem dan contact op. Zie onze site www.cantare.nl.

PROGRAMMA

Josquin des Prez (c1440 – 1521)

Josquin des Prez wordt wel de belangrijkste componist van de hele renaissance genoemd. Hij werkte vooral in Frankrijk en Italië, waar hij onder andere lid was van de Pauselijke hofkapel. Josquin (afgeleid van het Vlaamse "Josken") was zanger, componist en pedagoog en behoorde tot de Franco-Vlaamse School van polyfonie.

Kenmerkend voor zijn muziek zijn de hechte structuur en het feit dat hij bij het componeren de tekst als uitgangspunt gebruikt, waar bij vroegere muziek de tekst nog wel eens ondergeschikt was aan de melodie. Op het gebied van harmonisering en samenklank is Josquin vernieuwend bezig en zet hij de norm voor componisten na hem. Hij schreef motetten, missen en chansons.

Je ne me puis tenir d'aimer

Je ne me puis tenir d'aimer
celle qui point ne m'aime.
Je me doibz bien desconforter
car j'é perdu ma peine.
Ma dame souveraine,
recepvez vostr'amy
par vostre bonté pleine
ou mort est a demy.

Ik kan het niet helpen dat ik verliefd ben
op haar die mij helemaal niet ziet zitten.

Ik voel me helemaal ontmoedigd
omdat mijn moeite tevergeefs is.

Mijn soevereine dame,
ontvang je vriend
door je grote goedheid
of anders is hij halfdood.

Nymphes nappés – Waternymfen

Nimphes nappes neridriades driades
venez plorer ma desolation
car ie languis en telle affliction
que mes esprits sont plus mort que
malades

Cantus firmus: Circumdederunt me
gemitus mortis: dolores inferni
circumdederunt me.

Waternymfen, Nereïden, Dryaden,
kom mijn verlatenheid bewenen
want ik lijdt zoveel

dat mijn geesten meer dood zijn dan ziek.

Cantus firmus: Het zuchten van de dood
heeft mij omgeven, de smarten van de
hel houden me gevangen (Psalm 116:3).

El grillo

El grillo è buon cantore,
Che tienne longo verso,
Dalle beve grillo canta.
Ma non fa come gli altri uccelli,
Come li han cantato un poco,
Van' de fatto in altro loco
Sempre el grillo sta pur saldo,

Quando la maggior è'l caldo
Al' hor canta sol per amore.

De krekel is een goede zanger
die lange verzen heeft.

Altijd zingt hij.

Maar hij doet niet zoals andere vogels
die als ze ergens een beetje hebben
gezongen

naar een andere plaats gaan

Altijd blijft de krekel waar hij is.

Als de meimaand warm is
zingt hij alleen uit liefde.

Mille regretz

Mille regretz de vous abandonner
Et d'eslonger vostre fache amoureuse,
Jay si grand dueil et paine douloureuse,
Quon me verra brief mes jours definir.

Duizendmaal spijt heb ik omdat ik je heb
verlaten, en jouw lieve gezicht de rug
heb toegekeerd. Ik heb zoveel verdriet
en pijn
dat het lijkt alsof mijn dagen geteld zijn.

**Constantijn Huygens (1596 -
1687)**

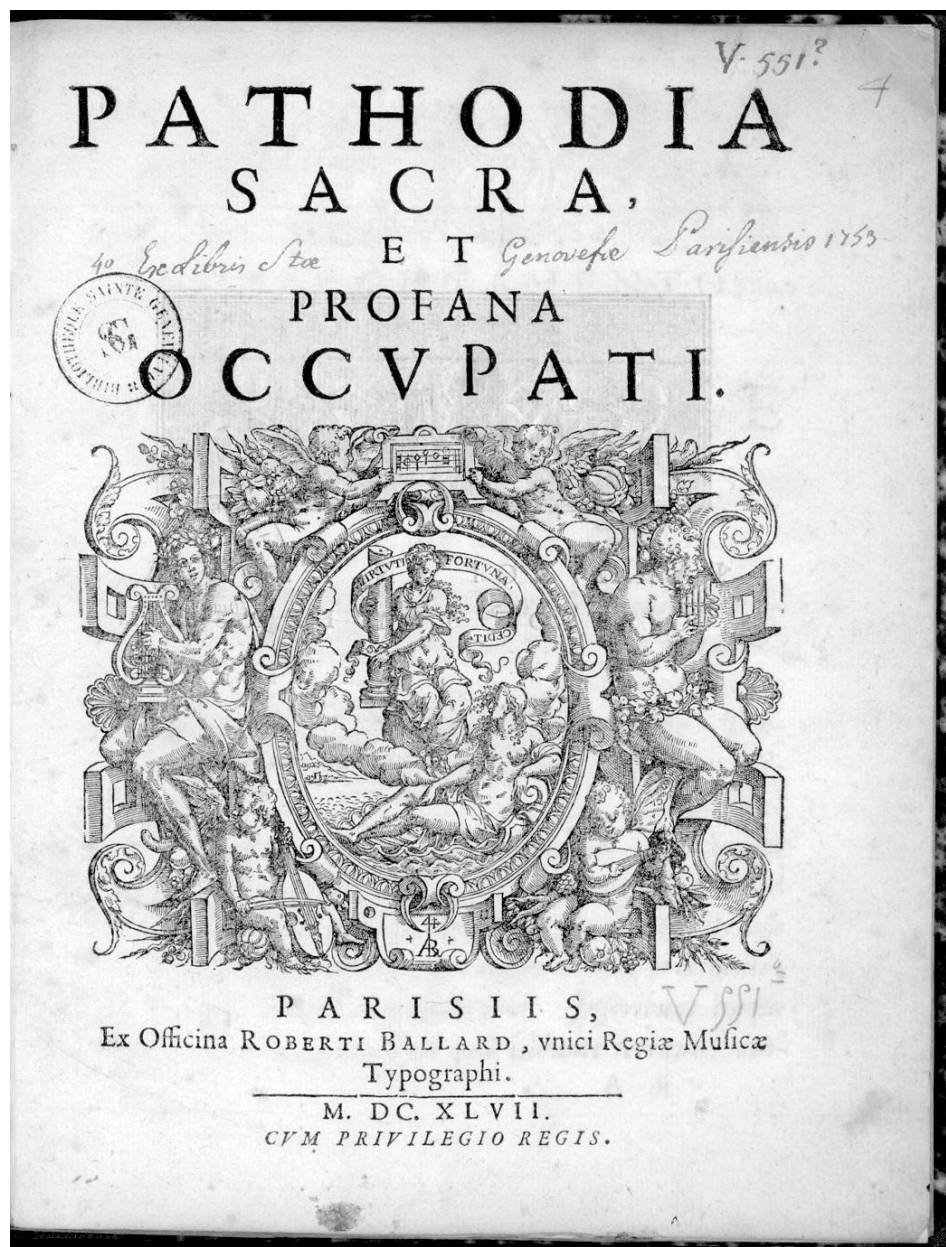

Al jong werd Constantijn ingewijd in de muziek. Hij speelde viola da gamba, luit, theorbe, clavecimbel en later ook gitaar. En hij was een vruchtbaar componist: naar eigen zeggen heeft hij in zijn lange leven meer dan 800 composities geschreven. Het muzikale klimaat in het calvinistische Holland van de Gouden Eeuw was weinig inspirerend voor de internationaal gerichte Huygens. Maar weinig van zijn compositie zijn bewaard. Wel bewaard is de bundel *Pathodia sacra et profana*, uitgegeven in 1647, met 39 composities voor zangstem en basso continuo: twintig psalmen en negentien "airs". Op de titelpagina ontbreekt de naam van de componist. In plaats daarvan staat er het cryptische "occupati", meestal vertaald als "van een drukbezet man". Hiermee geeft Huygens aan dat hij geen beroepsmusicus is; in het dagelijks leven vervult hij een "functie voor het openbaar nut". Als heer van stand zal Huygens het niet gepast hebben gevonden onder eigen naam een bundel muziek uit te geven.

**Uit 'Pathodia sacra et profana':
Caccia amorosa – Liefdesjacht**

Orsa bella e crudele,
Stanco da lunga traccia,
Per la selva d'Amor men' vò se guendo,
Che sorda à le querele
E cieca al mio dolor sen' va fuggendo.
Ahi dolorosa caccia,
Mentre ch'a lei piagar prendo desio,
Il piagato e la preda, ohimè, son' io.

Mooie en wrede berin,
moe van een lange tocht
door het bos van liefde volg ik haar,
maar doof voor mijn klacht
En blind voor mijn verdriet rent ze weg.
O pijnlijke jacht,
Terwijl ik haar wil verwonden
ben ik, helaas, de gewonde prooi.

Riposta della finestra – Antwoord uit het venster

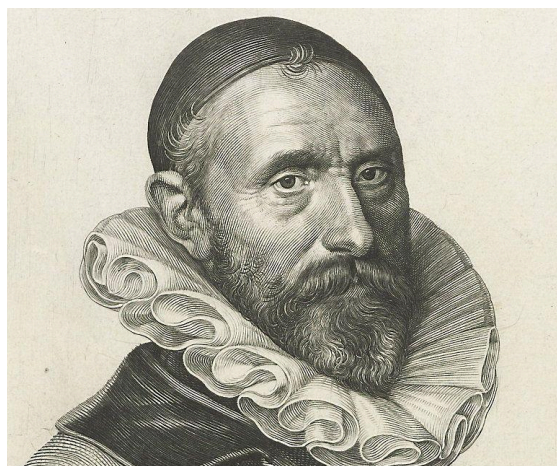
Na de Serenade van Amintas is dit het antwoord van zijn geliefde, Phyllis, uit het raam. De minnaar beklagt zich dat het meisje in diepe slaap verkeert en geen oor heeft voor zijn ontboezemingen. Het tegendeel blijkt echter waar en een scheldkannonade is zijn deel. Maar dan fluistert Phyllis dat ze wel degelijk van hem houdt, alleen mag de familie dat niet weten. Vertaling: De Nederlandse Liederbank (liederenbank.nl).

Che rumore
Sento fuore?
Hora si, pazzarello,
Sei tu quello
Che m'uccidi
Co' tuoi stridi
Notte e di?

Wat voor herrie
hoor ik buiten?
Wat, idioot,
ben jij het
die mij treitert
met je gekrijs,
dag en nacht?

Non t'offenda, caro Aminta,
 Voce spinta
 D'ira finta
 Tra parenti
 Troppo attenti
 Notte e di:
 Che nel seno il più sovente
 Dolcemente
 Sospirando
 Ragionando Vò così:
 Caro Aminta, fosti qui!

Laat je niet kwetsen, lieve Amintas,
 door mijn stem,
 gedreven door woede
 die ik alleen maar veins te midden van
 mijn al te bezorgde ouders,
 dag en nacht:
 mijn stem,
 die van binnen
 alsmaar zachtjes
 zuchtend spreekt:
 Lieve Amintas, was je maar hier!

Jan Pieterszoon Sweelinck (1562 – 1621)

Jan Pieterszoon Sweelinck was componist, organist, klavecijnist, muziekpedagoog, muziekorganisator en ensembleleider; een ware muzikale duizendpoot dus! Hij geldt als de belangrijkste Noord-Nederlandse componist in de tijd van de overgang van renaissance- naar barokmuziek.

Sweelincks reputatie was zeer groot. Hij had veel invloed op de ontwikkeling van de orgel-

en klavecimbelmuziek in die tijd en hij was expert was op het gebied van orgelbouw.

Sweelinck was als componist en als muziekpedagoog tot ver buiten de landsgrenzen bekend en beroemd. Van zijn werken zijn ruim 70 klavierstukken en ruim 250 vocale ensemblestukken bewaard gebleven.

Cantate Domino

Cantate Domino canticum novum;
 Cantate Domino omnis terra.

Zing voor de HEER een nieuw lied, zing
 voor de HEER, heel de aarde.

Cantate Domino, et benedicite nomini
 ejus; annunciate de die in diem salutare
 ejus.

Zing voor de HEER, prijs zijn naam,
 verkondig van dag tot dag dat hij ons
 redt.

Annunciate inter gentes gloriam ejus; in
 omnibus populis mirabilia ejus.

Maak aan alle volken zijn majesteit
 bekend, aan alle naties zijn
 wonderdaden. (Psalm 96:1-3)

Psalm 23 (Vooraf: eenstemmig gezongen Nederlandse versie)

Mon dieu me paist sous sa puissance	De Heer weidt mij onder zijn hoge
haute:	macht:
C'est mon berger, de rien ie n'auray faite.	Hij is mijn herder, voor niets ben ik
En tect bien seur joignant les beaux	bang.
herbages,	Hij leidt mij veilig naar groene weiden,
Coucher me fait, me meine aux clairs	laat mij rusten, voert mij naar
rivages,	waterstromen.
Traite ma vie en douceur tres humaine,	Draagt mijn leven in humane zachtheid,
Et pour son nom, par droits sentiers me	en om zijn naam leidt Hij mij op rechte
meine.	paden. (Ps 23:1-3)

Psalm 96 (Vooraf: eenstemmig gezongen Nederlandse versie)

Chantez à Dieu chanson nouvelle,	Zing een nieuw lied voor de Heer,
Chantez, ô terre universelle,	zing, gehele aarde,
Chantez, et son Nom bénissez.	zing, en zegen zijn naam,
Et de jour en jour annoncez	en verkondig dag aan dag
Sa délivrance solennelle.	zijn grote verlossing. (Ps 96:1,2)

Psalm 137 (Vooraf: eenstemmig gezongen Nederlandse versie)

Estans assis aux rives aquatiques	Aan de waterstromen van Babylon zaten
De Babylon, plorions mélancholiques,	wij vol heimwee te treuren,
Nous souvenant du païs de Syon:	we dachten aan Sion,
Et au milieu de l'habitation,	en in onze woonplaats,
Où de regret tant de pleurs	waar wij zoveel tranen vergoten, hingen
espandismes,	wij onze harpen aan de groene wilgen.
Aux saules vers nos harpes nous	(Ps 137:1,2)
pendismes	

VARIATIONS

Révision, annotations, doigts
de **ROLANDE FALCINELLI**
Professeur d'Orgue
au Conservatoire National de Paris

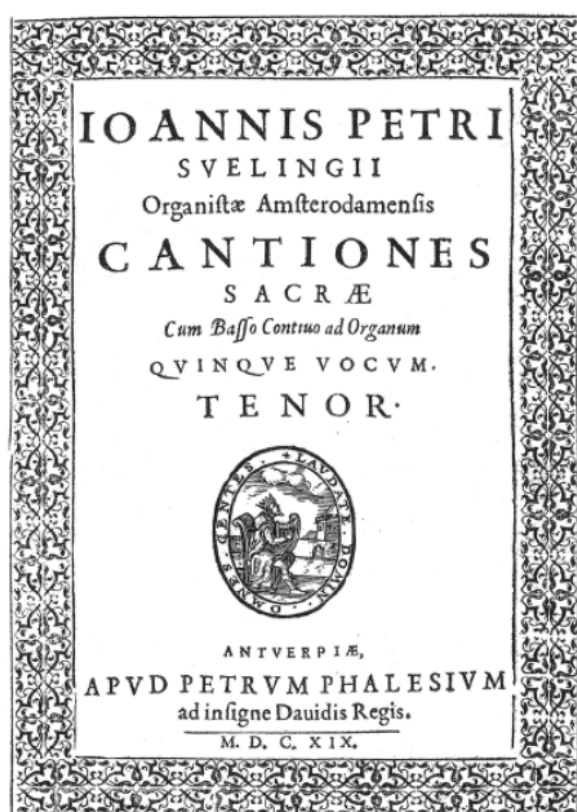
"Mein junges Leben hat ein End"
"La tristesse va finir ma jeune vie"

Jan Pietersz SWEELINCK
(1562 - 1621)

1re Variation - Choral
(J. 4 Nouv.)

1
Fnds 8, 4

Pd. Fnds
16, 8 1

Canon in unison, Quatuor Vocum 4+7.

Miserere mei, do-mine, et exaudi orationem meam.

Miserere me - i do-mine, et exaudi orationem meam.

Israel. orationem meam.

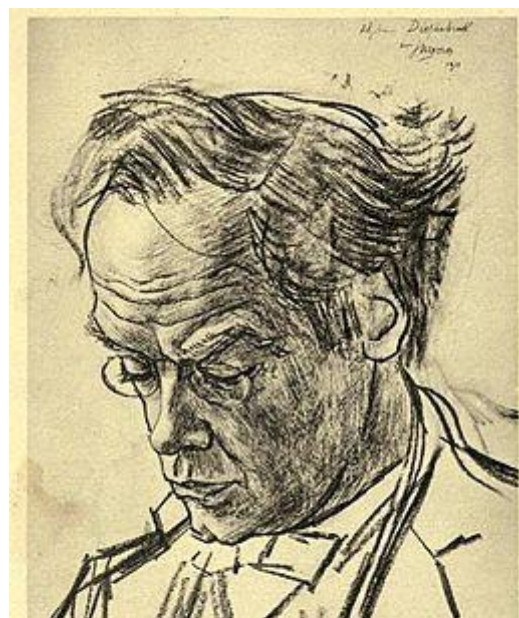
Israel. orationem meam.

rationem meam, orationem meam.

In Amsterdam 3° Decemb^o 1621. Jan. S. Sweelinck. Org.

Alphons Diepenbrock (1862 – 1921)

Alphons Diepenbrock Behoort tot de belangrijkste Nederlandse componisten ooit. Na zijn studie klassieke talen werkte hij als leraar aan een gymnasium. Daarnaast begon hij met het componeren van muziek. Hij leerde zichzelf de kneepjes van het vak en schreef uiteindelijk meer dan 150 composities: liederen, symfonische liederen, (a capella) koorwerken en toneelmuziek. De teksten bij zijn composities ontleende

Diepenbrock aan de poëzie van 'De Tachtigers' (waaronder Van Eeden), Vondel en Duitse dichters als Goethe, Heine en Nietzsche. Vanaf 1898 zette hij ook werken van dichters uit Frankrijk (Verlaine, Baudelaire) op muziek.

Ave Maria

Ave Maria, gratia plena,
Dominus tecum.
Benedicta tu in mulieribus,
et benedictus Fructus ventris tui, Jesus.
Sancta Maria, Mater Dei,
ora pro nobis peccatoribus,
nunc et in hora mortis nostrae.
Amen.

Gegroet, Maria, vol van genade,
de Heer is met je.
Gezegend ben je onder de vrouwen,
en gezegend is de vrucht van je schoot,
Jezus. Heilige Maria, moeder Gods,
bid voor onze zonden,
nu en in het uur van onze dood.
Amen

Chanson d'automne – Herfstlied

Les sanglots longs
Des violons
De l'automne
Blessent mon cœur
D'une langueur
Monotone.

Tout suffocant
Et blême, quand
Sonne l'heure,
Je me souviens
Des jours anciens,
Et je pleure.

Et je m'en vais
Au vent mauvais
Qui m'emporte
Deçà, delà,
Pareil à la
Feuille morte.
(Paul Verlaine, 1866)

De lange snikken
Van de violen
Van de herfst
Verwonden mijn hart
In lome
Monotonie.

Benauwd
En doodsbleek, als
De klokken luiden
Herinner ik me
Dagen van weleer
En ik ween

En ik ga weg
Waar kwade wind
Me heenvoert
Van hier naar daar
Net zoals
Een dood blad

(Vertaling van Jules Grandgagnage)

En sourdine – Zachtjes aan

Calmes dans le demi-jour
Que les branches hautes font,

Laten we in het schemerlicht onder de
hoge takken onze liefde laten

Pénétrons bien notre amour
De ce silence profond.

Fondons nos âmes, nos coeurs
Et nos sens extasiés,
Parmi les vagues langueurs
Des pins et des arbousiers.

Ferme tes yeux à demi,
Croise tes bras sur ton sein,
Et de ton coeur endormi
Chasse à jamais tout dessein.

Laissons-nous persuader
Au souffle berceur et doux
Qui vient à tes pieds rider
Les ondes de gazon roux.

Et quand, solennel, le soir
Des chênes noirs tombera,
Voix de notre désespoir,
Le rossignol chantera.
(Paul Verlaine, 1860)

doordringen in deze diepe stilte

Zodat onze zielen, onze harten, onze
onrustige zinnen samensmelten,
tussen de onbestemde verlangens van
de dennen en de aardbeibomen

Doe je ogen half dicht, laat je armen
rusten op je borst,
en verjaag voor altijd alle plannen uit je
hart.

Laten we ons overgeven aan de zachte,
wiegende bries, die voor onze voeten
het rosse gras doet golven.

En wanneer de avond plechtig neerdaalt
uit de zwarte eiken zal, om stem te
geven aan onze vertwijfeling, de
nachtegaal zingen.

Écoutez la chanson bien douce – Luister naar het zachte lied

Écoutez la chanson bien douce
Qui ne pleure que pour vous plaire,
Elle est discrète, elle est légère :
Un frisson d'eau sur de la mousse !

Luister naar het zachte lied dat alleen
huilt voor jouw plezier. Het is een
bescheiden lied, een rimpeling in
schuimend water.

La voix vous fut connue (et chère ?)
Mais à présent elle est voilée
Comme une veuve désolée,
Pourtant comme elle encore fière,
Et dans les longs plis de son voile,
Qui palpite aux brises d'automne.
Cache et montre au coeur qui s'étonne
La vérité comme une étoile.

Elle dit, la voix reconnue,
Que la bonté c'est notre vie,
Que de la haine et de l'envie
Rien ne reste, la mort venue.

Je kende die stem (en je hield van hem?),
maar nu is hij omfloerst,
als een bedroefde weduwe, die ondanks
dat nog trots is.

En in de lange plooien van haar sluier,
die wordt bewogen door de herfstbries,
wordt de waarheid af en toe zichtbaar
voor het verbaasde hart, als een ster.

Die bekende stem zegt dat de goedheid
ons leven is, dat van haat en afgunst na
de dood niets overblijft.

Elle parle aussi de la gloire
D'être simple sans plus attendre,
Et de noces d'or et du tendre
Bonheur d'une paix sans victoire.

Accueillez la voix qui persiste
Dans son naïf épithalame.
Allez, rien n'est meilleur à l'âme
Que de faire une âme moins triste !

Elle est en peine et de passage,
L'âme qui souffre sans colère,
Et comme sa morale est claire !...
Écoutez la chanson bien sage.
(Paul Verlaine, 1898)

Hij spreekt ook over de roem van het
eenvoudige bestaan, zonder
verwachting,
over gouden huwelijken, en over het
tere geluk van vrede zonder
overwinning.

Verwelkom de stem die zijn eenvoudige
huwelijkslied blijft zingen.
Ja, dat beurt je ziel op, niets is
weldadiger voor de ziel.

Die ziel lijdt zonder boosheid en gaat
voorbij.
En de moraal van die stem is zo duidelijk!
Luister naar het lied vol wijsheid.

Wandriers Nachtlied – Nachtlied van de dwaler

Über allen Gipfeln
Ist Ruh,
In allen Wipfeln
Spürest du
Kaum einen Hauch;
Die Vögelein schweigen im Walde.
Warte nur, balde
Ruhest du auch.
(Johann Wolfgang von Goethe)

Boven elke bergtop
heerst rust,
in elke boomkruin
bespeur je
amper nog een zucht;
de vogels zwijgen in het loof.
Wacht maar, spoedig
rust jij ook.

Allegretto Gleich zu gleich (Goethe) 243/C.06(1)/RC.005 1a

Soprano Da wächst der Wein wo's Faß ist, wo regnet gern wo's
Alt Da wächst der Wein wo's Faß ist wo regnet gern wo's
Tenor Da trächt der Wein wo's Faß ist Es regnet gern wo's
Bass

*Denn das ist Gottes wahre Gift,
 Wenn die Blüthe zur Blüthe trifft;
 Deswegen Jungfern und Junggesellen
 Im Frühling sich gar gebärdig stellen. (Goethe)*

B. & H. Nr. 37. E.

Gleich zu Gleich

Da wächs't der Wein, wo's Faß ist,
 Es regnet gern, wo's naß ist,
 Zu Tauben fliegt die Taube,
 Zur Mutter paßt die Schraube,

Der Stöpsel sucht die Flaschen,
 Die Zehrung Reisetaschen,
 Weil Alles, was sich rühret,
 Am Schluß doch harmoniret.

Denn das ist Gottes wahre Gift,
 Wenn die Blüthe zur Blüthe trifft;
 Deswegen Jungfern und Junggesellen
 Im Frühling sich gar gebärdig stellen.
 (Johann Wolfgang von Goethe)

De wijn rijpt waar het vat is,
 Het regent graag waar het nat is,
 Naar duiven stijgt de duif op,
 In de moer past de schroef,

De stop zoekt de fles,
 De spijsen de reistas,
 Daar alles wat zich verroert,
 Uiteindelijk toch harmonieert.

Want dat is Gods ware geschenk,
 Als de bloesem de bloesem ontmoet;
 Vandaar dat jongeheren en jongedames
 Zich in de lente nogal hitsig tonen.

